

Όνομα: _____

ΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟ ΒΑΛΛΩ

Το ρήμα βάλλω το συναντάμε συνήθως ως δεύτερο συνθετικό σε σύνθετα ρήματα. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής:

αμφιβάλλω, αναβάλλω, διαβάλλω, εισβάλλω, εκβάλλω, επιβάλλω, καταβάλλω, μεταβάλλω, παραβάλλω, περιβάλλω, προβάλλω, προσβάλλω, συμβάλλω, υπερβάλλω, υποβάλλω.

- Γράφονται με 2 λ στους εξακολουθητικούς χρόνους (Ενεστώτα, Παρατατικό και Εξακολουθητικό Μέλλοντα).
- Οι υπόλοιποι χρόνοι γράφονται με 1 λ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ		ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ		ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώτας:	ανα-βάλλω	Εξακολουθητική:	να ανα-βάλλω	ανά-βαλλε ανα-βάλλετε
Παρατατικός:	αν-έβαλλα			
Αόριστος:	αν-έβαλα	Συνοπτική:	να ανα-βάλω	ανά-βαλε ανα-βάλετε
Συν. Μέλλοντας:	θα ανα-βάλω			
Εξ. Μέλλοντας:	θα ανα-βάλλω			
Παρακείμενος:	έχω ανα-βάλει	Συντελεσμένη:	να έχω ανα-βάλει	
Υπερσυντέλικος:	είχα ανα-βάλει			
Συντελ. Μέλλοντας:	θα έχω ανα-βάλει			

1. Να συμπληρώσεις τα κενά με λ ή λλ:

- Δεν ανέχεται να τον προσβά___ουν χωρίς λόγο.
- Θα καταβά___ουν τα χρήματα σε δώδεκα ισόποσες δόσεις.
- Θέλει να ξεκινήσει ιταλικά αλλά το αναβά___ει συνεχώς.
- Ο πατέρας υποβά___ει κάθε χρόνο φορολογική δήλωση.
- Ο Πέτρος ανέβα___ε τη βάφτιση της κόρης του.
- Να μην αμφιβά___εις ποτέ για την αγάπη των γονιών σου.
- Οι σταυροφόροι εισέβα___αν στην Κωνσταντινούπολη και τη λεηλάτησαν.
- Ο Αλιάκμονας εκβά___ει στο Αιγαίο πέλαγος.
- Η περιβαλλοντική ρύπανση μεταβά___ει το κλίμα της γης.
- Ο σύλλογος γονέων του σχολείου μας συνέβα___ε στην επιτυχία της εκδήλωσης.
- Η δασκάλα μας παρέβα___ε τους δύο τρόπους επίλυσης του προβλήματος.
- Ο ήλιος πρόβα___ε δειλά μέσα από τα σύννεφα και ύστερα κρύφτηκε ξανά.
- Η ατμόσφαιρα περιβά___ει τη γη σαν μια αέρια ασπίδα.
- Η δικτατορία επέβα___ε λογοκρισία σε κάθε είδος προφορικής και γραπτής έκφρασης.
- Μάθαμε ποιος είχε διαβά___ει την Ασημίνα και θα φροντίσουμε να μην επαναληφθεί.

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΗΜΑΣΙΑ

Πολλές σύνθετες λέξεις της νέας ελληνικής σχηματίζονται αν προσθέσουμε στην αρχή της λέξης στοιχεία από τα αρχαία ελληνικά. π.χ.
 αειθαλής, αλληλογραφία, αμφίβιο, αρχιστράτηγος, αυτοκριτική, διχόνοια, δύσπιστος, ευτυχία, ημισφαίριο, ομόφωνος, πανελλήνιο, πυροσβέστης, τηλέφωνο...

Όταν γνωρίζω τη σημασία των πρώτων αυτών συνθετικών, μπορώ να καταλάβω τη σημασία της σύνθετης λέξης καθώς και την ορθογραφία της.

- α (αν-) → [στερητικό]
- αει- → πάντα, αδιάκοπα
- αλληλο- → ο ένας τον άλλο
- αμφι- → από τα δύο μέρη
- αρχι- → πρώτος, ανώτερος
- αυτο- → από μόνος μου
- διχο- → μοιρασμένος σε δύο
- δυσ- → δύσκολα, κακά
- ευ- → καλά, εύκολα
- ημι- → μισό
- ομο- → μαζί, ίδια
- παν- → όλος
- πυρο- → φωτιά
- τηλε- → μακριά

2. Συμπληρώνω τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης:
 (αυτογνωσία, αρχισυντάκτης, τηλεχειριστήριο, πυρομανής, ημιώροφος, αεικίνητος, αμφίβια, τηλεπικοινωνιών, διχονομία, αλληλοβοήθεια, δύστροπος, εύθυμος, ημίθεος, ομογενή, πανοπλίες)

- Ο Στέφανος έχει τόση ενέργεια που είναι _____!
- Οι άνθρωποι στις πρώτες κοινότητες με _____ έκτιζαν τα σπίτια τους.
- Ο βάτραχος και η σαλαμάνδρα είναι _____.
- Ο _____ καθορίζει τα θέματα και τη σειρά των άρθρων.
- Όταν έχουμε _____ αναγνωρίζουμε τα δυνατά και αδύναμα σημεία μας.
- Υπήρξε _____ για τον τελευταίο πόντο που κέρδισε η ομάδα μας.
- Ο γείτονάς μας είναι _____, γιατί ζητά να κάνουμε ησυχία το πρωί.
- Μου αρέσει να κάνω παρέα με _____ ανθρώπους.
- Γνωστός _____ της ελληνικής μυθολογίας είναι ο Ηρακλής.
- Ο _____ βρίσκεται ανάμεσα στο ισόγειο και τον πρώτο όροφο.
- Υπάρχουν _____ και ετερογενή μείγματα.
- Οι επιβλητικές χάλκινες _____ ήταν δείγμα του μυκηναϊκού οπλισμού.
- Ο εμπρηστής και ο _____ είναι εχθροί της φύσης και του ανθρώπου.
- Πολλές σύγχρονες συσκευές έχουν _____.
- Οι πρώτες μορφές _____ γίνονταν με την χρήση φωτιάς.

3. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα:

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	αμφιβάλλω	
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ		-----
ΑΟΡΙΣΤΟΣ		
ΣΥΝ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ		-----
ΕΞΑΚ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ		-----
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ		-----
ΣΥΝΤΕΛ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ		-----